

Symbol No.

RE - 2011'A'

SEE 2082 (2026)
ऐच्छिक प्रथम अर्थशास्त्र

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : ७५

दिइएका निर्देशनका आधारमा आफ्नै शैलीमा सिर्जनात्मक उत्तर दिनुहोस् :

समूह 'क' (Group 'A')

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(११×१=११)

Give very short answer to the following questions:

१. कुल लागत भनेको के हो ?
What is total cost?
२. यदि कुनै वस्तुका ४० एकाइ बिक्री गर्दा कुल आय रु. १२,००० प्राप्त हुन्छ भने वस्तुको औषत आय पत्ता लगाउनुहोस् ।
If the total revenue by selling 40 units of a commodity is Rs. 12,000 find the average revenue.
३. पूर्ण प्रतिस्पर्धा बजार भनेको के हो ?
What is perfect competition market?
४. उत्पादनका कुनै दुई साधन उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any two factors of production.
५. वस्तु विनिमय प्रणालीका कुनै दुई कठिनाइ उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any two difficulties of barter system.
६. आर्थिक विकासमा बैङ्किङ प्रणालीका कुनै दुई भूमिका लेख्नुहोस् ।
Write down any two roles of banking system in the economic development.
७. प्रगतिशील कर प्रणाली भनेको के हो ?
What is progressive tax system?
८. नेपालको अर्थ व्यवस्थाका कुनै दुई विशेषता लेख्नुहोस् ।
Write down any two features of Nepalese economy.
९. संरक्षण व्यापार नीतिका कुनै दुई फाइदा लेख्नुहोस् ।
Write down any two advantages of protection trade policy.
१०. नेपालका लागि साफ्टाका कुनै दुई चुनौती के के हुन सक्छन् ? उल्लेख गर्नुहोस् ।
What can be any two challenges of SAFTA to Nepal? Mention them.
११. तथ्याङ्क सङ्कलनका मुख्य दुई विधि लेख्नुहोस् ।
Write down the main two methods of data collection.

क्रमशः

समूह 'ब' (Group 'B')

तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(६×५=४०)

Give short answer to the following questions:

१२. दिइएको तालिका पूरा गरी औषत आय र सीमान्त आय बक्ररेखाहरू खिचनुहोस् :

Complete the following table and draw AR and MR curves:

परिमाण (Q)	मूल्य. (P)	कुल आय (TR)	औषत आय (AR)	सिमान्त आय (TR)
1	10	-	-	-
2	9	-	-	-
3	8	-	-	-
4	7	-	-	-
5	6	-	-	-
6	5	-	-	-
7	4	-	-	-

१३. एकाधिकार बजारमा मूल्य निर्धारण कसरी हुन्छ ? चित्रको सहायताले व्याख्या गर्नुहोस् ।
How is price determined under monopoly market? Explain with the help of a diagram.

१४. रिकार्डोको लगान सिद्धान्त व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the Ricardian theory of rent.

अथवा (Or)

व्याजको शास्त्रीय सिद्धान्त व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the classical theory of interest.

१५. आर्थिक विकासका सूचकहरू के के हुन् ? सङ्क्षेपमा वर्णन गर्नुहोस् ।

What are the indicators of economic development? Describe in brief.

अथवा (Or)

आर्थिक विकासको मार्क्सवादी सिद्धान्तलाई व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the Marxist theory of Economic Development.

१६. "नेपालको औद्योगिक विकासका लागि संरक्षण नीति आवश्यक छ ।" यो भनाइलाई कुनै पाँच बुँदामा पुष्टि गर्नुहोस् ।

"Protection policy is essential for the industrial development of Nepal"

Justify this statement in any five points.

१७. आर्थिक योजनाका कुनै पाँच अङ्गको चर्चा गर्नुहोस् ।

Discuss any five components of economic plan.

१८. तथ्याङ्कशास्त्रका सीमाहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention the limitations of statistics.

क्रमशः

१९. तलको तालिकाबाट बहुगुणी स्तम्भ चित्र रचना गर्नुहोस् :

Construct the multiple bar diagram from the following table:

वर्ष (वि.स.) Year (B.S.)	धान (क्विन्टलमा) Paddy (in quintals)	मकै (क्विन्टलमा) Maiz (in quintals)	गहुँ (क्विन्टलमा) Wheat (in quintals)
2075	60	100	80
2076	80	140	100
2077	100	180	120

समूह 'ग' (Group 'C')

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस् :

(३×६=१८)

Give long answer to the following questions:

२०. केन्द्रीय बैङ्कको परिचय दिनुहोस् र नेपालको सन्दर्भमा यसका कार्यहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

Introduce central bank and describe its functions in the context of Nepal.

२१. सरकारी आयका स्रोतहरू पहिचान गरी तिनीहरूलाई छोटकरीमा वर्णन गर्नुहोस् ।

Identify the sources of government revenue and describe them in brief.

२२. तलको तालिकाबाट मध्यक र बहुलक पत्ता लगाउनुहोस् :

Find out the mean and mode from the following table:

प्राप्ताङ्क Marks	0 - 20	20 - 40	40 - 60	60 - 80	80 - 100
विद्यार्थी सङ्ख्या No. of students	6	10	16	8	3

अथवा (Or)

तलको तथ्याङ्कबाट सन् 2020 लाई आधार वर्ष मानी सन् 2024 को लागि लेस्पेयर र पास्चेको मूल्य सूचकाङ्क गणना गर्नुहोस् :

Compute Laspeyre's and Paasche's price index number from the following data for the year 2024 by taking 2020 as the base year:

वस्तुहरू Goods	आधार वर्ष २०२० Base Year 2020		चालु वर्ष २०२४ Current year 2024	
	मूल्य रू. Price (Rs.)	परिमाण Quantity (Kg.)	मूल्य रू. Price (Rs.)	परिमाण Quantity (Kg.)
A	10	15	15	25
B	15	20	20	30
C	20	25	25	35
D	10	15	15	20